

Nederlands-Australische verklaring Sastroamidjojo: Ondermijning vredelievende pogingen in VN „Australië steunt kolonialisme“

„De gemeenschappelijke verklaring van de regeringen van Nederland en Australië vlak voor de bespreking van het West-Irian probleem staat gelijk aan het ondermijnen van de vredelievende pogingen der VN-ledenlanden“, aldus verklaarde mr. Ali Sastroamidjojo, de Indonesische permanente vertegenwoordiger in de wereldorganisatie, Woensdag te New York, in een commentaar op de gemeenschappelijke verklaring, welke Nederland en Australië te Den Haag en Canberra hebben uitgegeven en waarin zij bekendmaakt hun samenwerking in de ontwikkeling van West-Irian te verstevigen in overeenstemming met de bepalingen en de geest van het Handvest der Verenigde Naties.

Mr. Ali Sastroamidjojo zei: „De Indonesische delegatie naar de twaalfde zitting van de Algemene Vergadering betreurt het ten zeerste, dat een dergelijke verklaring is uitgegeven, in het bijzonder met het oog op het feit, dat de kwestie West-Irian op de agenda van deze zitting van de Assemblée is geplaatst door 21 ledenlanden, met het doel een vreedzaam oplossing te verkrijgen in overeenstemming met de principes van het Handvest der VN.“

Hij verklaarde verder, dat de „veronderstelling van de Nederlandse regering, dat het haar verantwoordelijkheid is om de vooruitgang van het volk van West-Irian te geleiden, volkomen ongegrond is. De toekomstige ontwikkeling van West-Irian ligt bij de regering van Indonesië. De geschiedenis heeft de heldheid en de werkelijke waarde van beloften, zoals vervat in de Nederlands-Australische verklaring aangetoond.“

De bekenamaking van de Nederlandse en Australische regeringen betreffende Nieuw-Guinea zal door het Indonesische volk worden gezien als een teken, dat de Australische regering thans bereid is om op actieve wijze haar samenwerking te verlenen in een gemeenschappelijke onderneming ter voortzetting van de Nederlandse koloniale politiek inzake het overheersen en exploiteren van het gebied en het volk van West-Irian“, aldus mr. Ali Sastroamidjojo.

Hij zei verder, dat de Indonesische delegatie deze jongste stap van de Australische regering beschouwde als een actie, ondernomen door een lid van de VN met het doel vooruit te lopen op de besprekingen van de kwestie West-Irian in de Algemene Vergadering.

De Indonesische regering neemt vooral aanstoot aan deze stap, aangezien zeer onlangs nog opnieuw door de Indonesische minister van buitenlandse zaken is bevestigd, dat de Indonesische en de Australische regeringen en volken als nabuurlanden een holwerk van de vrede in dit gebied van de wereld zijn.

Houding

Amerikaanse functionarissen te Washington weigerden Woensdag commentaar te leveren op de Nederlands-Australische verklaring. Zij gaven toe de verklaring onder ogen te hebben gehad, doch zij onthielden zich van enig commentaar hierop.

Diplomatieke functionarissen verklaarden, dat de Amerikaanse houding kennelijk het gevolg was van de vastbeslotenheid der Amerikaanse regering om te trachten inmenging in het dispuut tussen Indonesië en Nederland over het bezit van West-Irian te vermijden.

Waarnemers in de Amerikaanse hoofdstad merkten op, dat de Nederlands-Australische gemeenschappelijke verklaring versterking van de Nederlandse positie tot gevolg zal hebben.

Het Nederlands-Indonesische dispuut over West-Irian, dat nu al zeven jaar gaande is, zal volgens plan later deze maand door de Assemblée worden besproken.

Intussen zien Amerikaanse autoriteiten geen mogelijkheid voor enige vooruitgang in de pogingen om het dispuut dit jaar nog tot oplossing te brengen.

Beintloeding

In kringen, die in nauw contact staan met de delegaties van Aziatische landen, verklaarde men, dat het feit, dat de Neder-

Freddy Timisela overleden

Na een langdurige ziekte is gistermorgen in het ziekenhuis St. Bonifacius op 28-jarige leeftijd overleden Freddy Timisela in zijn sergeant-sportinstincteur bij de ARI. Meer bekendheid heeft de overledene verworven als voetballer.

Als speler van Indonesia Muda werd hij vele jaren gekozen voor de voorhoede van het Bandungse Persib-elftal en het West-Java. Hij was op alle plaatsen in de voorhoede bruikbaar, maar als linksbinnen was hij toch het best. Zijn snelle solorenen brachten de vijandelijke verdedigingen vaak tot wanhoop. Zijn beste wedstrijd was naar oordeel de wedstrijd tegen het Hongkongse kampioenselftal Nan Hua, dat hier in 1953 op het Stadion-terrein met 5-2 werd verslagen, waarin Freddy drie doelpunten voor zijn rekening nam.

Het stoffelijk overschot van Timisela, die vrouw en twee kinderen achterlaat, zal hedenmiddag op de begraafplaats Pandu ter aarde worden besteld. De stoet vertrekt om half 3 van het ouderlijk huis aan de Dj. Kesatya 2561, Tjima.

Verkeersongeval met dodelijke afloop

Woensdagmorgen is op de hoek van Dj. Raya Timur/Dj. Gandapura een verkeersongeluk gebeurd, dat het leven aan een achtjarige Indonesisch meisje heeft gekost. Een truck, die uit Dj. Gandapura de Dj. Raya Timur opreed, gaf geen voorrang aan het verkeer op deze hoofdweg, in casu een betja. Het meisje, dat met haar moeder in de betja zat, werd bij de botsing op slag gedood.

Tegen de chauffeur van de truck K. bin. H.M. uit desa Tjebunjing, is proces verbaal opgemaakt.

Actie W. Irian in Bandung begint op Heldendag Regering willicht verzoek van hoogleraren in

Het Bandungse actiecomité ter bevrijding van West-Irian heeft gisteren tijdens een vergadering besloten de actie te doen beginnen op 10 November, same nvalend met de herdenking van de Heldendag.

Om acht uur 's avonds zal een flambouvoertocht worden gehouden, welke ongeveer twee uur in beslag zal nemen. Alle organisaties zijn uitgenodigd aan de op tocht deel te nemen.

Het actiecomité besloot voorts verontschuldigen aan te bieden voor de opschriften, die op de muren van enkele gebouwen in Bandung zijn aangebracht. Het actiecomité acht dit nadelig voor de strijd om de terugkeer van West-Irian in het Indonesische grondgebied.

In Surabaya

De voorzitter van het BKS-PM (Badan Kerja Sama Pemuda Militer — samenwerkend lichaam voor jongeren en militairen) Oost-Java, overste Abdossarif, verzocht Woensdagmorgen de pers bekend te maken, dat het beschrijven van gebouwen en auto's in het raam van de strijd om West-Irian buiten het programma van de West-Irian-actie van het BKS-PM Oost-Java valt, zodat het BKS-PM Oost-Java hiervoor niet verantwoordelijk kan worden gesteld.

Overste Abdossarif verklaarde met nadruk nooit enige instructie te hebben gegeven aan de leden van het BKS-PM Oost-Java om tot deze schrijftactie over te gaan. Hij zei dat hij inmiddels intern de nodige stappen heeft genomen.

Overste Abdossarif zei de schrijftactie niet te willen veroordelen. Hij betreurde het echter, dat de schrijftactie zich heeft uitgestrekt tot plaatsen met diplomatieke immuniteit. Dit achtte hij schadelijk voor de Indonesische strijd.

In Djakarta

In verschillende delen van Djakarta werden de laatste twee dagen pamfletten verspreid, waarin op een algehele boycot van de Nederlanders wordt aangedrongen, en wel voor de periode van 7 tot 10 November. Deze oproep werd gericht tot alle jongeren-organisaties, arbeiders, boeren, bestuurders van oplettes en betja's, verkopers en ook tot hen, die in dienst van de Nederlanders zijn.

In de oproep, die een onderdeel vormt van de strijd voor de bevrijding van West-Irian, wordt erop aangedrongen bij de actie de normen niet uit het oog te verliezen en beleefd te treden. De actie gaat, naar verluidt, niet uit van het officiële comité voor de bevrijding van West-Irian.

In Medan

Resident Madja Purba van het gouvernementskantoor van Noord-Sumatra in Medan verklaarde dat hij de uitvoering van de West-Irian actie voorkomen zal worden dat zich dingen voordoen, die niet in de hand kunnen worden gehouden, zoals de recente

Verontschuldiging

De waarnemer minister van buitenlandse zaken, Sir Philip McBride, verklaarde gisteren in het Australische parlement dat de Indonesische autoriteiten hun verontschuldiging hebben aangeboden voor het feit dat het Australische ambassadegebouw in Djakarta kort geleden ook het mikpunt is geweest van de schrijftactie door de Indonesische jeugd.

Sir Philip zei dat het niet nodig is geweest verdere diplomatieke stappen te nemen.

BANDUNG in kort BESTEK

Bonte avond
Op Vrijdag, 29 November, wordt er 'ten bate van de Jajasan Kartini Bandung, in Hotel Hermann en Bonte Avond georganiseerd onder voorzitterschap van mevrouw Ios Wiriaatmadja. Het zeer gevarieerd programma zal die avond een groot aantal modeshows omvatten van ondermeer Sjanghai-dresses, saris, kinderkleding, bruidsjaponnen, kabaja's en de dagelijks dracht van de werkende Indonesische vrouw, waartoe mevrouw Hassarim, mevr. Tjos, mevr. Tjia, Kian Lieng, mevrouw Soebandono, mevr. Inten Tedja alsmede de modeshows Femina, Javamedia, magazijn en Go Go hun medewerking zullen verlenen. Verder zullen er op de bonte avond diverse balletnummers en Indonesische dansen gegeven worden. Verdere gegevens omtrent deze avond kunnen ingewonnen worden bij mevr. R. Winter-Wangke, Dj. Ranggra Maleda 8, tel. 3918, die voor deze gelegenheid mannequins vraagt.

Toha-monument

Op 10 November, Heldendag, zal te Dajehukol het Toha-monument onthuld worden. Dit monument is gewijd aan Toha, die tijdens het begin van de revolutie zijn leven offerde door een Japans munitiedepot in de lucht te laten vliegen.

West-Irian-actie

Zaterdagavond zal een fakkeloptocht gehouden worden door het actie comité voor bevrijding van West-Irian, in het kader van de herdenking van Heldendag. Om 24.00 zal door het leger een plechtige Dodenherdenking plaats vinden op het ereveld Tjikutra. Organisatie en partijen, alsmede de kampongsbesturen, worden opgeroepen aan de plechtigheid evenals aan de optocht deel te nemen. Groepsgewijs kan men zich verzamelen op het terrein van de gemeente.

Nieuw bestuurscollege

Gisteravond heeft de Bandungse gemeenteraad zijn nieuw bestuurscollege gekozen bestaande uit de vijf nieuwe leden: Husein bin Nawawi (PKI), Rachman Suradirdja (PKI), Saridjan (PNI), A.K. Basuni (Masjumi), Nunung Setia (PRIM).

Razzia

Woensdag heeft de zedenpolitie weer razzia gehouden op prostitutie's in verschillende delen van de stad. Hierbij werden 48 vrouwen ingerekend, waaronder een meisje van 16 jaar van goede huize alsmede een schoolmeisje. De meeste vrouwen zijn afkomstig uit onveilige gebieden in Oost-Priangan, die een toevlucht en een broodwinning in Bandung zoeken.

Nieuw bestuur

Voor het nieuwe zittingsjaar heeft de vereniging van studenten der Academi voor Beeldende Kunsten te Bandung een nieuw bestuur gekozen. Voorzitter is Adjat Sakri.

Ziektegevallen

In de afgelopen week meldt de Gemeentelijke Gezondheidsdienst acht gevallen van buiktyfus, één van paratyfus, een van nekkramp en 339 influenza-gevallen.

Koers BE: 254%

Gisteren noteerde de BE (Buk-tj Eskpor) te Djakarta ready 254% gedaan/laten. Omzet: Rp. 22.225.962.

Prijs van siergoud

De prijs van siergoud in Djakarta was gisteren Rp. 66... (exclusief 10% belasting) per gram.

De Pengadilan Ekonomi Semarang heeft een zestal makelaars in bioscoopkaarten elk tot een gevangenisstraf van veertig dagen veroordeeld.

Politieke zienswijze van Masjumi Natsir: Tweekamerstelsel nodig voor oplossing problemen

Betreurd dat nog geen der besluiten NO is gerealiseerd

„Wij zijn van mening, dat indien de op het Nationaal Overleg genomen besluiten door alle groeperingen in alle oprechtheid en eerlijkheid worden uitgevoerd, het land de huidige problemen, waarvoor het zich gepiaast ziet, het hoofd zal kunnen bieden, mits genoemde besluiten niet verwaarloosd doch op het juiste psychologische moment worden gerealiseerd“, aldus de algemeen voorzitter van de Masjumi, Mohammad Natsir, in zijn statement hetwelk bedoeld is als een boodschap van de partijleiding ter gelegenheid van het 12 jarig bestaan van de Masjumi op 7 November.

In zijn uiteenzetting, welke de politieke richtingen van de Masjumi en haar analyse t.a.v. de politieke ontwikkeling in Indonesië weergeeft, bracht Natsir allereerst zijn eerdere, in 1956 afgelegde verklaring naar voren, nl. dat in feite het bindmiddel van de Indonesische archipel als een eenheidsrepubliek tot dusver niet de vrees is van het volk voor een streng regiem, doch de gevoelens van respect, eerbied en liefde t.o.v. het gezag, hetwelk mede door het volk werd gevestigd.

Het zijn het vertrouwen en de aanvaardbaarheid, welke de v.n.d. derbaarljkheid kracht vormen tot de vereniging van het Indonesische eilandrijk in een eenheidsstaat.

Masjumi-conceptie

Indien het vertrouwen en de aanvaardbaarheid, welke slechts in een democratisch systeem kunnen bestaan, ontbreken, — zo werd voorts verklaard — om plaats te maken voor een dictatoriaal gezag, gegrondvest op vrees van een zwak volk, m.a.w. indien de democratie, gebaseerd op de gemeenschap van het volk, wordt begraven, dan zou zulks het einde van de Indonesische republiek betekenen. Op grond van deze grondgedachte heeft de

Herstel vertrouwen

Na de affaire der daerhabrubbelen aangevoerd te hebben lichtte Natsir het standpunt van zijn partij in de onderhavige kwestie toe, nl. dat teneinde hieraan het hoofd te bieden, geen toevlucht genomen dient te worden tot ondermijning van het democratische systeem en van het partijwezen, dat tevens als contactmiddel fungeert met de wijd verspreide daerhas. De afwikkeling van het probleem dient volgens Natsir gezocht te worden in de bereidheid en het vermogen van de Staatsleiding om persoonlijkheid te ontwikkelen, welke het vertrouwen van het volk doet herwinnen, voor welke uitvoering staatsmanschap van de hoogste instantie te lande wordt vereist.

Partijwezen

Sprekende over het partijwezen dat het fundament van het parlement vormt, moest Natsir toegeven, dat de laatste jaren

inderdaad onttaarding van het idealisme is te constateren en dat minderwaardige materialistische neigingen in diverse vormen hoogtij vieren. Bovendien is de werkwijze van het parlement niet snel genoeg, zodat de te behandelende kwesties in zich steeds opstapelen. „Kortom“, zo vervolgde Natsir, „ons democratisch systeem heeft zijn zwakheden en gebreken.“

Twee-eenheid

Na een uiteenzetting te hebben gegeven over het Indonesische democratische systeem, waarbij de op de Staatsfilosofie gebaseerde Grondwet het voorgedragene recht aan het Staatshoofd verleent om een team te vormen, wees Natsir in dit verband op het belang van het herstel van de twee-eenheid Soekarno-Hatta.

Nieuw experiment

Natsir leverde vervolgens kritiek op het „nieuwe experiment“, waarbij volgens hem in strijd met de Grondwet het regeringsstelsel werd gewijzigd, door het vormen van een extra-parlementair kabinet en het instellen van een nieuw instituut, zonder in achtname van de competenties van de bestaande staatsinstellingen.

Nationaal overleg

„De op het nationaal overleg genomen besluiten“, zo ging Natsir verder, „hebben duidelijk aangetoond, dat a) het herstel der normale verhouding tussen het centrum en de daerhas slechts kan worden verwezenlijkt middels staatsmanschap en overleg; b) de afwikkeling van het legerprobleem kan geschieden door herstel van de gaafheid van de landmacht o.a. gebaseerd op het Handvest van Jogjakarta; c) het herstel van de samenwerking tussen Soekarno en Hatta in eerste instantie als kernkwestie wordt geacht.“

Natsir betreurde het verder, dat ruim 2 maanden na het Nationaal Overleg geen enkel van de genomen besluiten is gerealiseerd.

Oprechtheid vereist

Na de verschillende interpretaties inzake de samenwerking tussen Soekarno en Hatta gereleerd te hebben wees Natsir erop, dat sinds de afkondiging van de presidentiële conceptie men zich t.a.v. de Staatsfilosofie bedreigd voelt en dat de daerhas affaire, die aanvankelijk een lokaal karakter droeg, een nationale kwestie is geworden.

M.b.t. de „wedloop in interpretatie en stellingname“ gaf Natsir voorts zijn bezorgheid te kennen, dat zulks geen bijdrage levert tot opklaring van de sfeer. „Wij vanaf de president, Bung Hatta, de Regering, het Parlement, de partijen, de strijdkrachten en de deelnemers aan het N.O., die alleen gezamenlijk de werkelijke problemen beseffen en de sleutel van de oplossing kennen dienen in het belang van Land en Volk bereid te zijn met alle oprechtheid de realiteit onder de ogen te zien en de durf te bezitten concrete maatregelen te treffen.“

Het voet bij stuk houden van eigen standpunten zal het land in een catastrofe dompelen. Het gaat er om of men de oprechtheid bezit of niet, aldus besloot de voorzitter van de Masjumi zijn statement.

Wat er te doen is

BIOSCOOPPROGRAMMA
BRAGA SKY. Aanv. 18.45 en 21.15. „Boy on a dolphin“.
ELITA. Aanv. 18.00 en 20.30. „Boy on a dolphin“.
MAJESTIC. Aanv. 18.00 en 20.30. „Gambler and the lady“.
ORIENTAL. Aanv. 18.00 en 20.30. „Sierra Stranger“.
RIVOLI. Aanv. 18.45 en 21.15. „Battle hymn“.
VARIA. Aanv. 15.30, „Superman“.
Scotland Yard. 18.00 en 20.30. „Battle hymn“.
RADIO CITY. Aanv. 18.00 en 20.30. „Nisham Dankar“.
ROXY. Aanv. 18.45 en 21.15. „Battle hymn“.
TEXAS. Aanv. 18.45 en 21.15. „Battle hymn“.
LUXOR. Aanv. 18.00 en 20.30. „Battle hymn“.
CAPITOL. Aanv. 18.00 en 20.30. „Na Ko To To Chien“.

TJIMAHL

MUZIEK.

Hotel Savoy Homann: 20.30. Stephan-Gross-Rino in de Bar; Simon Orchestra in de Lobby.

Grand Hotel Preanger: 21.00. Muziek van Dé Carls in de Bar.

LICHTTUISCHAKELING.

Vandaag zijn uitgeschakeld: Sectie III van 18.00 — 20.00 en sectie IV van 20.00 — 22.00.

DIERENTUIN.

De dieren tuin aan de Dj. Tamansari is dagelijks van 7.30 — 17.30 geopend.

KWEEKTUINEN.

Gemeentelijke kweektuinen, ingang Dj. Tamansari tegenover FIPIA-gebouw, dagelijks van 8.00 — 13.00 u. geopend.

APOTHEKEN.

Avonddienst van 17.00 — 21.00 uur hebben Apotheek De Vijzel, Dj. Dago 53 en Apotheek Suranadja, Dj. Pasar Baru 7,

Meningen van Lezers „Bali-Night“

Saudara Redaksi Jth.

Kami sesalkan sekali bahwa Saudara mau memuat dalam surat kabar Saudara karangan2 seperti dari EPH, yang mengerucut suasana dan hendak memetikah belah.

Untuk kepentingan masjarakat diharap Saudara suka mengemukakan penjelasan kami sbb.:

Sebenarnya tidak mengherankan bahwa dalam tulisan dari EPH yang dimuat dalam AID tanggal 4 Nopember j.l. terdapat banyak salahnya, karena dia tidak mengetahui seluk-beluknya. Sebab itu semula kami bermaksud untuk menganggap tulisan2 sebagai „sepi sadja“. Setelah ditinjau lebih lanjut ternyata bahwa EPH mempunyai maksud tertentu, yaitu hendak memetikah belah, mengadu dombakan dan merugikan Indonesia.

Berhubung dengan itu tulisan2 yang berbahaja itu tidak boleh di biarkan sadja, tapi perlu diberi penjelasan dengan harapan, agar djangan sampai ada yang menurut hasutan dari EPH itu.

Sebagaimana telah djuga diterangkan dalam tulisan2, yang diumumkan oleh WIC, diberapa surat kabar, maksud dari „Bali-Night“ itu adalah terutama untuk „fundraising“, mengumpulkan uang, yang 100% akan dipergunakan untuk menjokong berbagai badan2 kesosialan, seperti Taman baji sehat, rumah2 anak jatim-piatu dsb. Sebagai hiburan dipertunjukkan hal2 yang tidak sering dilihat oleh ma-

sjarakat di Bandung. WIC bukan perkumpulan kesenian, djadi denagan sendirnja tidak dapat disamakan dengan „kunskring“ atau tonselvereniging „Braga“.

Bagi WIC bukan soalnja; kesenian mana yang lebih baik, dari daerah Djawa Barat, Djawa Tengah, atau daerah Bali dsb. Meskipun bukan perkumpulan kesenian, tetapi selama 6 tahun sedjak didirikan WIC telah beberapa kali mengadakan malam2 kesenian dari berbagai daerah di Indonesia hanya untuk para anggauntja, dengan maksud agar para anggauntja, terutama yang dari luar negeri, dapat mengenai kejayaan Indonesia akan kebudayaan dan kesenian.

Pada pertunjukkan beberapa hari j.l. adalah untuk pertama kalinya WIC mengundang bukan anggauntja. WIC telah sering memperkenalkan kepada anggauntja kesenian2 Djawa Barat, bahkan beberapa anggauntja yang asalnja dari luar negeri mengambil pelajaran dalam tari Sunda. Djadi sugestie EPH adalah terlambat sekali.

Sangat mengherankan kami mengapa EPH pada malam itu mengambil kesimpulan, bahwa Saudara2 kita dari Bali tidak mau dianggap sebagai „levenid museumstuk“. Anggauntja rombongan dari yang asalnja dari Bali tidak dalam itu telah memperlihatkan kepandaianja yang ada pada mereka. Menari adalah sebagian dari djawa mereka, yang mereka lakukan dengan penuh semangat dan enthousiasme, dan sekali-kali tidak atas desakan WIC, tetapi dengan penuh sukarela atas permintaan WIC.

„Bali-night“ yang diadakan bu-

kan dimaksud sebagai malam kesenian, tetapi sebagai fancy-fair untuk mengumpulkan uang bagi anggauntja2 masjarakat yang ke-kuraang2an.

Dalam pada itu sekali-kali tidak dipikirkan akan sesuatu ide, perasaan atau ideologie politik. „Doing good by having fun“ adalah devies malam itu. Sampai sekarang masih mendjadi pertanyaan bagi kami, bagaimana EPH pada suatu fancy-fair, meskipun diadakan dalam suasana Bali, mendapatkan pikiran2 yang tidak-tidak itu.

Para anggauntja WIC, untuk apa malam itu terutama diadakan, semuanya merasa senang sekali. Kritik dari seorang luaran seperti EPH adalah sangat tidak pada tempatnja.

Selanjutnja kami merasa perlu untuk memberi keterangan tentang bagian2 dari tulisan EPH yang tidak benar.

Pertama, „Meru“ adalah bukan „Balische vereniging“, seperti dikatakan oleh EPH, tetapi perkumpulan dari pemuda2 Indonesia yang berasal dari Djawa-Barat untuk mempelajari kesenian tari dari lain bagian dari tanah airnja, dalam hal ini kesenian dari Bali. Kami menjampai kami saluut dan penghargaan kami sebesar-besarnya kepada mereka, yang diwanja tidak sempit dengan sanggu mempelajari hal2 kesenian dari pada yang lain, yang terdapat didaerah dimana mereka berada. Dengan demikian mereka tidak hanya turut serta pada, seperti ditulis oleh EPH „Culturel veruimning en rijkdom“, tetapi djuga pada usaha menjampai kesatuan kesenian2, yang dapat diterima diseluruh Indonesia.

Mengenai pernjataan EPH tentang „of hammenworst en corned beef van CIP nu specifiek Balmoes is, blijft een grote vraag“, dapat dikatakan bahwa pernjataan itu adalah „onoelze“ sekali dan tidak perlu dikeluar-kan olehnja, jika tidak untuk maksud tertentu. Corned beef yang dibuat di Argentina atau Amerika djuga tidak dapat dikatakan specifiek Argentijns atau Amerikaans.

Jang penting adalah, bahwa corned beef sudah dapat dibikin di Indonesia, dalam hal ini di Bali; djadi tidak perlu diimpor lagi. Corned beef djuga merupakan hasil industri Indonesia, yang patut diperkenalkan kepada masjarakat di Indonesia.

Kami merasa senang, bahwa maksud Pemerintah untuk mengembangkan industri2 sudah mulai ada buahnja, tetapi salah satu hasilnja notabene diedjek oleh EPH ini.

Dalam hubungan ini kami merasa perlu untuk minta perhatian terhadap apa yang ditulis oleh EPH mengenai barang2 kerajinan. Dia menulis bahwa ada „verschillende nijverheidsproducten afkomstig waren van andere gebieden, zij het ook met Balische motieven of ideen“.

Kami heran kepandaianja, bagaimana dia dapat menentukan dengan pasti apakah sebuah patung Bali misalnja di bikin di Bandung disini! Kami akan kagum kepandaian, jika dia tidak mempunyai maksud tertentu. Kami dari WIC bukan ahli dalam hal ini seperti EPH. Jang kami ketahui ialah bahwa barang2 kerajinan yang dijual adalah dari beberapa souvenirshop yang bonafide.

Disini ternyata lagi maksud busuk dari EPH, untuk menjelakkan barang2 kerajinan yang dijual di souvenirshop2 di Bandung dengan insinuasja, jang mudah dapat salah diterima sebagai: kalau mau beli barang2